

Sosyalizm ve Savaşa Karşı Mücadele

Emperyalizme Karşı

*Uluslararası Bir İşçi Sınıfı ve Gençlik Hareketi
İnşa Edin!*

**Dördüncü Enternasyonal'in
Uluslararası Komitesi'nin Açıklaması**

18 şubat 2016

Bu broşürde yer alan metin,
Dördüncü Enternasyonal'in Uluslararası Komitesi'nin yayın organı
*Dünya Sosyalist Web Sitesi'*nden (wsws.org)
ve *Toplumsal Eşitlik'*in web sitesi toplumsalesitlik.org'dan alınmıştır.
İletişim için: iletisim@toplumsalesitlik.org
toplumsalesitlik@gmail.com

Sosyalizm ve savaşa karşı mücadele için

Bütün işçi sınıfı sosyalistlerine çağrı

ABD'nin Birinci Körfez Savaşı'nda Irak'a saldırmasından bu yana 25 yıl geçti ve bu süre içinde, dünya, savaşız geçen neredeyse tek bir gün bile görmedi. ABD emperyalizmi ve müttefikleri, düzenledikleri askeri operasyonlarla Irak'ı, Yugoslavya'yı, Afganistan'ı, Libya'yı ve Suriye'yi harabeye çevirdiler. Bu yağmacı müdahaleler, milyonlarca insanın ölmesi ve yaralanması, on milyonlarca sivilin yerinden yurdundan edilmesi, kentlerin ve kasabaların ortadan kaldırılması ve devasa bir toplumsal servetin imhası anlamına geldi.

ABD emperyalizminin küresel egemenlik iddiasını askeri yöntemlerle sürdürme kararlılığının ürünü olan bu savaşlar dizisi, beşinci yılını dolduran Suriye'deki iç savaş ile sürüyor.

Şam'daki Baas rejimini devirerek, yerine ABD'nin kuklası bir yönetim geçirmeyi amaçlayan Suriye'deki savaşın başlıca suç ortaklarından biri Türkiyeli egemen sınıf ve onun çıkarlarının siyasi temsilcisi olan AKP iktidardır.

AKP iktidarı, önceki sözde "açılım" ve "sıfır sorun" döneminde ekonomik ve siyasi yakınlaşma yoluyla küresel sermayeye eklemleyip kendi arka bahçesi haline getiremediği Suriye'yi, emperyalist ortakları ve Suudi Arabistan gibi bölgedeki gerici rejimler ile işbirliği içinde bir iç savaşa sürüklemiştir. Her ne kadar "iç savaş" olarak anılsa da, bu, gerçekte, dünyanın dört bir yanından getirilmiş şeriatçı - cihatçı teröristler tarafından Washington'ın ve müttefiklerinin çıkarları doğrultusunda verilen bir vekil savaşı olarak biçimlenmiştir.

Ankara'nın ve Riyad'ın bölgesel taşeron ve tetikçi rolü oynadığı Suriye'deki savaş, ABD emperyalizminin Rusya'yı ve Çin'i kuşatma, parçalama ve sömürgeleştirme stratejisinin bir parçasıdır. Bu anlamda, onun, NATO'nun Doğu Avrupa ülkelerinin neredeyse tamamını kapsayacak şekilde genişlemesi, Baltık devletlerine yapılan askeri yığınak, Mısır Devrimi'nin yenilgisi, Libya'daki NATO müdahalesi, Ukrayna'daki faşist darbe ve Çin'e yönelik askeri kuşatma ile birlikte ele alınması gerekiyor.

Öte yandan, ABD'deki işçi ve gençlik protestoları ile Avrupa Birliği'nde kemer sıkma politikalarına yönelik kitlesel tepkinin eşlik ettiği bu savaşların ve müdahalelerin ardında, kapitalizmin derinleşen krizi yatmaktadır. Çökmekte olan kapitalizm, I. Dünya Savaşı'ndan yaklaşık 100, II. Dünya Savaşı'ndan 75 yıl sonra, bir kez daha, insanlığı, belki de dünyanın sonunu getirecek küresel bir yıkıma sürüklüyor.

Suriye'deki vekil savaşının başlıca destekçilerinden biri konumundaki Türkiye egemenleri, bu yağmacı savaşa yaptıkları yatırım uğruna, bir Rus savaş uçağının düşürülmesinde görüldüğü gibi, bir dünya savaşını tetiklemeyi bile göze almış durumdadır. Egemen sınıfın Suriye'yi istila hazırlıklarına, "barış süreci"nin burjuva yayılmacı hedeflere tabi bir sahtekarlık olduğunu gösterecek şekilde, Kürt illerinde aylardır devam eden savaş ve zulüm eşlik ediyor.

Mülk sahibi sınıflar ve onların siyasi temsilcileri, artık, büyük güçler arasında bir savaşın çıkma olasılığından çok, bu savaşın ne zaman patlayabileceği üzerine kafa yoruyorlar. Militarizmin egemen olmaya başladığı ve emperyalist jeopolitiğin bir kez daha ön plana çıktığı bu uluslararası koşulların içerideki kaçınılmaz yansıması, işçi sınıfı üzerindeki sömürünün olağanüstü artması, demokratik hakların ortadan kaldırılmasıdır. Özetle, mali sermaye, dünya egemenliği uğruna mücadelede askeri yöntemleri benimserken, "kendi" ülkesinde açık diktatörlüğe yönelmektedir.

Egemen sınıfların bütün kesimlerinin bir şekilde dahil olduğu bu savaş ve diktatörlük yönelimini önleyebilecek tek toplumsal güç, işçi sınıfıdır. Ancak işçi sınıfı, küresel bankalar ve şirketler ile onların emrindeki emperyalist ve kapitalist devletlerin başını çektiği bu küresel yönelimi, ulusal sınırlar içinde önleyemez. Onun, emperyalizm karşıtı uluslararası bir siyasi aktör olarak ortaya çıkması gerekiyor.

Bu, insanlığı felakete sürükleyen kapitalist sisteme ve onun ürünü olan burjuva devletlere karşı, sınırların, sınıfların ve sömürünün olmadığı; üretimin kar amacıyla değil ama yalnızca insan ihtiyaçlarını karşılamak üzere dünya çapında planlanmış bir şekilde yeniden örgütlendiği sosyalist bir dünya uğruna mücadele demektir.

Dünyada bu perspektifi savunan tek siyasi odak, Dördüncü Enternasyonal'in Uluslararası Komitesi'nde (DEUK) temsil edilen Troçkist harekettir.

DEUK, 3 Temmuz 2014 tarihli "Sosyalizm ve Emperyalist Savaşa Karşı Mücadele" başlıklı açıklamasında şu tespiti yapmıştı: "Savaşa karşı mücadele olmaksızın sosyalizm uğruna; sosyalizm uğruna mücadele olmaksızın da savaşa karşı mücadele edilemez. İşçi sınıfı, savaşa, gençliğe ve ezilen kitlelere, sosyalist bir program temelinde yol göstererek karşı çıkmalıdır. Bu, siyasi iktidarı alma, bankaları ve büyük şirketleri mülksüzleştirme ve bir dünya sosyalist işçi devletleri federasyonunu inşa görevine girişme programıdır."

DEUK'un bu açıklamada özetlediği perspektif, aradan geçen 1,5 yıl içinde yaşananlar eliyle bütünüyle doğrulanmıştır.

DEUK'un 18 Şubat 2016 tarihinde yaptığı "Sosyalizm ve Savaşa Karşı Mücadele" başlıklı açıklama ise, söz konusu dönemde yaşananları değerlendirmekte ve işçi

sınıfı ile gençliğin önüne, savaş karşıtı bir mücadelenin başarısı için gerekli uluslararası ve tarihsel bir perspektif koymaktadır.

Toplumsal Eşitlik, bu açıklamanın, I. Dünya Savaşı öncesinde Bolşeviklerin önderliğindeki enternasyonalistlerin; II. Dünya Savaşı öncesinde ise Dördüncü Enternasyonal'in yaptığı açıklamalar kadar önemli olduğu tespitini yapmakta ve açıklamada ifade edilen çözümler ve perspektifler ile bütünüyle hemfikir olduğunu ilan etmektedir.

Bizler, DEUK'un, bu açıklamada sunulan çözümlenin en geniş şekilde tartışılması ve aşağıda ileri sürülen ilkelerin yeni bir uluslararası savaş karşıtı hareketin inşasının temeli işlevi görmesi çağrısını yineliyoruz:

* Savaşa karşı mücadele, nüfusun bütün ilerici unsurlarını kendi arkasında birleştiren, toplumdaki büyük devrimci güç işçi sınıfı üzerinde yükselmelidir.

* Mali sermayenin diktatörlüğüne ve militarizm ile savaşın temel nedeni olan ekonomik sisteme son verme uğruna mücadele etmeksizin savaşa karşı ciddi bir mücadele söz konusu olamayacağı için, yeni savaş karşıtı hareket, kapitalizm karşıtı ve sosyalist olmalıdır.

* Dolayısıyla, yeni savaş karşıtı hareket, zorunlu olarak, kapitalist sınıfın bütün siyasi partilerinden ve örgütlerinden bütünüyle ve tartışmasız biçimde bağımsız ve onlara düşman olmalıdır.

* Yeni savaş karşıtı hareket, her şeyden önce uluslararası olmalı, işçi sınıfının muazzam gücünü emperyalizme karşı birleşik küresel bir mücadelede harekete geçirmelidir.

Toplumsal Eşitlik olarak, "savaşa karşı uluslararası kitlesel bir hareketin inşasına olan acil gereksinimin farkında olan siyasi eğilimler ve bireyler ile bu açıklamada ileri sürülen ilkeler temelinde kardeşçe tartışma"dan memnuniyet duyacağımızı ilan ediyor; sosyalizm ve savaşa karşı mücadele için bütün işçi sınıfı sosyalistlerini bu tartışmaya ve dünya sosyalist devrimi mücadelesine omuz vermeye çağırıyoruz.

Sosyalizm ve Savaşa Karşı Mücadele

Emperyalizme Karşı Uluslararası Bir İşçi Sınıfı ve Gençlik Hareketi İnşa Edin!

18 Şubat 2016

1. Amerika Birleşik Devletleri'nin "terörle mücadele"yi başlatmasından on beş yıl sonra, tüm dünya sürekli genişleyen bir emperyalist şiddet girdabına kapılmış durumda. ABD emperyalizmi tarafından örgütlenmiş istilalar ve işgaller, Afganistan'ı, Irak'ı, Libya'yı ve Suriye'yi yıkıma uğrattı. NATO, Rusya ile savaşa hazırlık için yoğun bir yeniden silahlanma programı sürdürüyor. Afrika, ABD'nin ve Avrupa'nın sonu gelmeyen yeni-sömürgeci entrikalarının hedefi durumunda. Komşu devletler arasındaki sınır anlaşmazlıkları, Doğu Avrupa'da, Transkafkasya'da, Hint Yarımadası'nda ve Latin Amerika'da gerilimleri ve açık çatışmaları kışkırtıyor. Doğu Asya'da, Obama yönetiminin "Asya'ya dönüş"ü, tüm bölgeyi Amerika Birleşik Devletleri'nin Çin ile cepheleşmesine dahil ediyor.

2. Emperyalist aldatmaca ve sınırsız ikiyüzlülükle dolu "terörle mücadele", milyonlarca insanı sarsmış, sakatlamış ve öldürmüştü; II. Dünya Savaşı'ndan bu yana yaşanan en büyük sığınmacı krizini tetiklemiş durumda. Altmış milyon insan ülkelerinden sürüldü. Her şeyi göze alan ve yaşamlarını tehlikeye sokan yolculukların ardından Avrupa'ya ulaşmış olan yüz binlerce insan, gözaltı merkezlerine kapatılmakta, son derece kötü koşullarda yaşamaya zorlanmakta ve az sayıda özel eşyalarından bile yoksun bırakılmaktadır. Emperyalist hükümetler, kapitalist siyasi partiler ve medya, işçi sınıfı dayanışmasını baltalamak için ulusal şovenizmi ve ırkçı bağnazlığı teşvik ediyor. 1930'lu yıllarda, Museviler siyasi gericiliğin günah keçisi yapılmıştı. Bugün, Kuzey Amerika'da, Avrupa'da ve Avustralya'da, medya karalamalarının, devlet destekli ayrımcılığın, ırkçılığın ve faşist şiddetin kurbanları Müslümanlardır.

3. "Terörle mücadele", 15 yıldır, hükümet yetkililerinin ya da ordu-istihbarat görevlilerinin sorumlu olduğu suçları içermektedir. Uluslararası hukuk, Beyaz Saray'ın kurbanlarını yasal prosedür olmaksızın kaçırma, hapsetme, işkence yapma ve öldürme "hakkı"nın ileri sürmede başı çekmesi ile birlikte, ölü bir belgedir. Terörle savaşıma bahanesi, emperyalist ülkeler içinde son derece önemli bir siyasi işlev görmektedir. Sıkça devletin gözetimi altındaki insanların dahil olduğu terörist eylemler, demokratik hakların lime lime edilmesi için kullanılmaktadır. Boston, Ferguson ve başka kentlerdeki tecritler, sıkıyönetimin kostümlü provaları anlamına gelmektedir. Fransa'nın tamamı, Kasım 2015'teki

terörist saldırıların ardından, artık, “olağanüstü hal” altına alınmıştır. İstihbarat görevlileri, denetimsiz dinlemelere ve on milyonlarca insana ilişkin geniş veri tabanlarını toplamaya girişmiş durumda. Egemen sınıf toplumsal eşitsizlik eliyle üretilmiş patlayıcı gerilimleri kontrol altına almaya ve muhalefete sürekli polis devleti baskısı ile yanıt vermeye çalıştığı için, polis vahşeti ve cinayetleri, işçi sınıfı semtlerinde günlük bir gerçeklik haline gelmiştir.

4. Dünya, yıkıcı bir küresel çatışmanın eşliğinde. Kapitalist hükümetlerin başında bulunanların açıklamaları, giderek daha savaştı bir hal alıyor. Ukrayna'daki ve Suriye'deki vekil savaşları, NATO ile Rusya'yı topyekün bir çatışmaya yaklaştırmış durumda. Bir NATO üyesi olan Türkiye, Rus savaş uçaklarına şimdiden ateş açtı. 2016'nın başlangıcında, önde gelen bir İsveçli komutan, Tümgeneral Anders Brännström, kendi komutası altındaki birliklere şu uyarıda bulundu: “İçinden geçtiğimiz küresel durum... birkaç yıl içinde savaşta olabileceğimiz sonucuna yol açmaktadır.” Siyasi önderler ve askeri planlamacılar, 1914'te I. Dünya Savaşı'nın ve 1939'da II. Dünya Savaşı'nın patlamasından önceki yıllarda olduğu gibi, büyük güçler arasında bir savaşın uzak bir olasılık değil ama son derece mümkün ve belki de kaçınılmaz olduğu sonucuna yaklaşıyorlar.

5. Böylesi bir askeri yazgıcılık, belirli bir noktada, savaşın patlamasına katkıda bulunan önemli bir etmen haline gelir. Uluslararası ilişkiler alanındaki bir uzmanın yakın zamanda yazmış olduğu gibi: “Savaşın kaçınılmaz olduğu bir kez kabul edildiğinde, önderlerin ve askerlerin hesapları değişir. Artık, sorun, savaşın olup olmayacağı ya da olması gerekip gerekmediği değil; ne zaman en avantajlı şekilde yapılabileceğidir. Savaşa istekli ya da iyimser yaklaşmayanlar bile, kaçınılmazlık çerçevesinde faaliyet gösterdiklerinde, savaştan yana karar verebilirler.” [The Next Great War: The Roots of World War I and the Risk of U.S.-China Conflict; derleyen: Richard N. Rosencrance ve Steven E. Miller (Cambridge, MA: The MIT Press, 2015), syf. xi.]

6. Savaş yönelimi, kapitalist seçkinlerin, demokratik tartışma bahanesi bile olmaksızın, hükümetin, ordu-istihbarat aygıtının, şirket-mali sektör oligarşisinin ve çürümüş sağcı basınının en üst düzeyleri eliyle hazırlanmış bir komplosudur. Dünyanın dört bir yanındaki emekçi kitleler arasında, barışa yönelik ezici bir özlem var. Bununla birlikte, şimdiye dek, emperyalist kundakçıların pervasız politikalarına karşı uluslararası düzeyde örgütlü bir siyasi hareket bulunmuyor.

7. III. Dünya Savaşı yönelimi durdurulmalıdır. Savaşa karşı, geniş işçi kitlelerini ve gençliği kapitalizme ve emperyalizme karşı birleştiren, yeni bir uluslararası

hareket inşa edilmelidir. Savaş çılgınlığını üreten kapitalist kriz, aynı zamanda toplumsal devrimin itici gücünü de oluşturmaktadır. Bununla birlikte, dünyanın dört bir yanındaki milyarlarca insanın savaşa, toplumsal eşitsizliğe ve demokratik haklara yönelik saldırılara karşı artan öfkesine ve muhalefetine, yeni bir siyasi perspektifin ve programın yol göstermesi gerekmektedir.

8. Dördüncü Enternasyonal'in Uluslararası Komitesi (DEUK), bir savaş karşıtı hareketin başlıca siyasi temelleri olarak şu ilkeleri ileri sürer:

* Savaşa karşı mücadele, nüfusun bütün ilerici unsurlarını kendi arkasında birleştiren, toplumdaki büyük devrimci güç işçi sınıfı üzerinde yükselmelidir.

* Mali sermayenin diktatörlüğüne ve militarizm ile savaşın temel nedeni olan ekonomik sisteme son verme uğruna mücadele etmeksizin savaşa karşı ciddi bir mücadele söz konusu olamayacağı için, yeni savaş karşıtı hareket, kapitalizm karşıtı ve sosyalist olmak zorundadır.

* Dolayısıyla, yeni savaş karşıtı hareket, zorunlu olarak, kapitalist sınıfın bütün siyasi partilerinden ve örgütlerinden bütünüyle ve tartışmasız biçimde bağımsız ve onlara düşman olmalıdır.

* Yeni savaş karşıtı hareket, her şeyden önce uluslararası olmalı, işçi sınıfının muazzam gücünü emperyalizme karşı birleşik küresel bir mücadelede harekete geçirmelidir. Burjuvazinin sürekli savaşına, işçi sınıfı tarafından, stratejik hedefi ulus-devlet sisteminin ortadan kaldırılması ve bir dünya sosyalist federasyonunun kurulması olan sürekli devrim perspektifi ile yanıt verilmesi gerekmektedir. Bu, küresel kaynakların akılcı ve planlı geliştirilmesini ve bu temelde yoksulluğun ortadan kaldırılmasını ve insanlık kültürünün yeni doruklara yükseltilmesini mümkün kılacaktır.

Dünya Ekonomisinin ve Ulus-Devlet Sisteminin Çelişkileri

9. İşçi sınıfı, şovenist propaganda eliyle yanlış yönlendirilmemesi ve zihninin bulandırılmaması için, savaşın nesnel kaynaklarına ilişkin bilimsel bir kavrayışa gerek duymaktadır. Sosyalist ve enternasyonalist bir savaş karşıtı hareketin siyasi perspektifi, emperyalist stratejilerin ve büyük güçler arasındaki çatışmaların altında yatan ekonomik ve sınıfsal çıkarların titiz bir değerlendirmesine dayanmalıdır. İşçi sınıfı, her ülkenin egemen seçkinleri tarafından savaşa gerekçe olarak yüceltilen "ulusal çıkarlar"a uzlaşmaz karşıtlığını ifade eden kendi bağımsız programını yalnızca bu temelde geliştirebilir.

10. Militarizmin ve savaşın temel nedeni, dünya kapitalist sisteminin kökleşmiş çelişkilerinde yatmaktadır: 1) Küresel olarak bütünleşmiş ve birbirine bağlı bir ekonomi ile onun birbirine karşı ulus-devletlere bölünmüşlüğü arasındaki çelişki; 2) Küresel üretimin toplumsallaşmış karakteri ile onun üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet aracılığıyla egemen kapitalist sınıfın özel kar birikimine tabi olması arasındaki çelişki. Güçlü kapitalist bankalar ve şirketler konsorsiyumu, hammaddelerin, petrol ve doğalgaz hatlarının, ticaret yollarının denetimi ve kar birikimi için son derece önemli ucuz emeğe ve piyasalara erişim uğruna ticari ve nihayetinde askeri bir mücadele vermesi için “kendi” devletinden yararlanmaktadır.

11. Savaş yönelimi, Amerika Birleşik Devletleri’nin küresel baskın güç olarak konumunu sürdürme çabalarının merkezindedir. Sovyetler Birliği’nin 1991’de dağılması, tüm dünyada rakipsiz ABD egemenliğini ileri sürmek için bir fırsat olarak görülmüştü. O, emperyalist propagandacılar tarafından, Amerika Birleşik Devletleri’nin karşı konulamaz gücünün Wall Street yararına “Yeni Dünya Düzeni”ni dayatacağı bir “tek kutuplu uğrak” yaratan “tarihin sonu” olarak yüceltildi. Sovyetler Birliği, yerkürenin, Avrupa’nın doğu sınırlarından Pasifik Okyanusu’na kadar uzanan büyük bir kesimini kapsıyordu. Dolayısıyla, güçsüz düşmüş bir Rusya’nın ve bağımsızlığına yeni kavuşmuş Orta Asya devletlerinin bulunduğu Avrasya’nın geniş bölgeleri, şirketlerin sömürüsüne ve yağmasına açık bir şekilde yeniden “oyunda”ydı. Çin’de Stalinistlerin kapitalizmi restore etmesi, 1989’daki işçi sınıfı direnişini polis devleti yöntemleriyle ezmesi ve “serbest ticaret bölgeleri”nin ulusötesi yatırımlara açılması, geniş bir ucuz emek havzasını kullanıma sundu.

12. ABD’nin ve müttefiklerinin 1991’deki Körfez Savaşı’nda Irak’a karşı zaferi, egemen sınıfların, uluslararası düzeyde, savaşı, dış politikanın en etkili aracı olarak meşrulaştırmalarını başlattı. Wall Street Journal, “Güç işe yarıyor!” diye ilan etti. Bir yıl sonra, Pentagon, ABD’nin hedefinin, askeri olarak, “ileri sanayileşmiş ulusları bizim önderliğimize meydan okumaktan ya da daha geniş bölgesel veya küresel bir rol oynama özleminden caydırmak” olduğunu belirten bir savunma stratejisi belgesini kabul etti.

13. Bununla birlikte, yirmi beş yıllık sonu gelmez savaş, ne Amerikan kapitalizminin gerilemesine karşı koyabildi ne de küresel ilişkiler için yeni bir istikrarlı temel oluşturabildi. Tersine, zorlu iç krizlerle parçalanmış ve tepeden tırnağa silahlanmış olan Amerika Birleşik Devletleri, uluslararası istikrarsızlığın en

büyük kaynağına dönüşmüş durumda. Bir “Yeni Dünya Düzeni” kurma yönelimi, yalnızca küresel bir düzensizliği kışkırtmakta başarılı oldu. Amerika Birleşik Devletleri’nin başlattığı her savaş, öngörülemeyen ve felaket getiren yeni sorunlarla sonuçlanmıştır.

Emperyalizmin Jeopolitiği

14. ABD istihbarat örgütlerinin pervasız ve uzaklara yayılmış operasyonları, dünyanın hiçbir parçasının Amerikan kapitalizminin çıkarlarının dışında olmadığı gerçeğinin pratik bir ifadesidir. Her kıtaya ve ülkeye, ABD emperyalizminin ekonomik ve jeopolitik çıkarları prizmasından yaklaşılmaktadır. Amerikan egemen sınıfı, her gerçek ve olası meydan okumaya karşı koyacak bir strateji geliştirmeye odaklanmıştır.

15. Washington, Çin’i, Amerikan küresel hegemonyasına yönelik en önemli tehdit olarak tanımlıyor. Ulusötesi yatırımların teşvik ettiği gelişme ve büyük bir üretim kapasitesinin oluşturulması, Çin’i, dünyadaki çok sayıda devletin başlıca ticari ortağına ve en büyük ikinci küresel ekonomiye dönüştürmüş durumda. Pekin, küresel ağırlığı artarken, Amerika Birleşik Devletleri’nin halen egemen olduğu yatırım ve ticaret düzenlerine alternatifler geliştirmekte ve Washington’ın Avrupalı ve Asyalı müttefiklerini de kapsayan uluslararası destek peşinde koşmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri, Asya Altyapı Yatırım Bankası’nın kurulması ve Çin’in Avrasya’da kendi “İpek Yolu”nun peşinde koşması gibi girişimlerin, dünya ekonomisi içindeki konumuna ciddi bir şekilde zarar vereceğinden korkuyor.

16. Dahası, Amerikan emperyalizminin düşünce kuruluşları, Çin devletinin, durdurulmaması durumunda birkaç on yıl içinde ABD’ye rakip olabilecek kaynaklara, askeri yeteneklere ve küresel bir alana ulaşıyor olduğunu gösteren belirtiler üzerine kafa yoruyorlar. Çin’in düzenli enerji ve hammadde sağlama ihtiyacı, Pekin’i, nesnel olarak ABD’nin Asya’daki, Afrika’daki ve Latin Amerika’daki etkisinin altını oyan siyasi ilişkiler kurmaya itmiş durumda. Stratejik ve Uluslararası Araştırmalar Merkezi (CSIS) tarafından Pentagon’un siparişiyle gerçekleştirilen “Asya’yı yeniden dengeleme” ya da “Asya’ya dönüş” üzerine yapılan son değerlendirme, açık bir düşmanlıkla, “bölgedeki askeri güç dengesi Amerika Birleşik Devletleri’nin aleyhine değişiyor” iddiasında bulunuyor.

17. “Çin’in yükselişi” gibi değerlendirmelerde, emperyalist çıkarların hareketle geçirdiği belirgin bir abartı söz konusudur. Modern kentlerin ve en gelişkin sanayi tesislerinin yarı geçimlik köylü tarımı ile ve şaşırtıcı bir servetin Dickens’in

romanlarında anlatılan türde sömürü ve kalıcı yoksulluk ile yan yana olduğu Çin, patlayıcı toplumsal çelişkilerle kıvrınmaktadır. ABD istihbarat kurumları, resmi olarak tanınmış 55 etnik azınlığın yaşadığı Çin içinde var olan ve yeni kapitalist sınıfın rakip kesimleri arasında servet ve ayrıcalık konusunda yaşanan çatışmalardan kaynaklanan hizipçi ve bölgeci ayrılıkların oldukça farkındalar ve bunlardan yararlanmaya çabalıyorlar. Çin'de kapitalizmin restorasyonu, onun ekonomik büyümesine karşın, ülkeyi Amerikan ve Avrupa emperyalizminin baskısına daha korunmasız hale getirmiştir.

18. “Yeniden dengeleme”, ABD ve müttefik askeri güçlerinin, Çin’i Pasifik kıyısındaki yoğun nüfuslu sanayi merkezlerine yönelik yıkıcı hava saldırılarıyla ve ekonomisinin bağımlı olduğu Güney Çin Denizi’ndeki son derece önemli deniz yollarının abluka altına alınmasıyla sürekli olarak tehdit edecek şekilde konuşlandırılması üzerine odaklanmıştır. “Dönüş”ün, Pentagon’un “Hava-Deniz Savaşı” düşüncesinde sistemleştirilmiş olan askeri boyutları, Çin’i ABD’nin ekonomik dayatmalarına boyun eğmeye zorlamayı amaçlamaktadır. Pasifik Ötesi Ortaklık’ın şartları ve Obama yönetiminin “21. yüzyıl ticaretinin kurallarını yazacak olan” Çin değil ABD’dir biçimindeki açıklaması, Wall Street bankalarının ve şirketlerinin yağmacı çıkarlarını somutlaştırmaktadır.

19. “Asya’ya dönüş”, tüm bölgeyi askerileştirip istikrarsızlaştırmıştır ve ona, Amerika Birleşik Devletleri’nden geniş kaynaklar akıtılacaktır. Bununla birlikte, bu, çok sayıda ABD strateji çevresi tarafından yetersiz olarak reddedilmektedir. Çin yönetimi, Orta Asya’daki eski Sovyet cumhuriyetleri, Rusya ve Doğu Avrupa boyunca uzanacak; Ortadoğu’nun kaynakları ile Batı Avrupa pazarlarını birbirine bağlayacak ve ABD ordusunun denetimi dışında kara ve yeni deniz yolları oluşturacak olan “Bir Kuşak, Bir Yol” taşımacılık ve enerji ağlarını finanse etme sözü vermiş durumda. Bu tür emeller, gerçekleştirilmeleri son derece belirsiz bir sürü siyasi, mali ve teknik etmenlere bağlı olmakla birlikte, Washington tarafından varoluşsal bir tehdit olarak görülmektedir.

20. Son CSIS belgesi, bu tür ekonomik gelişmelerin Rusya ile Çin arasında - Avrasya’ya egemen olacak ve ardından potansiyel olarak diğer güçleri kendine çekecek- askeri ve siyasi bir ittifakı sağlamlaştırması durumunda ortaya çıkacak zorluk üzerine kafa yoruyor. CSIS, “Rusya’nın sonunda Çin’e katılıp katılmamasının ya da daha güçlü komşusuna karşı denge kurmaya çalışıp çalışmamasının kapsamlı sonuçları olacaktır.” diye yazıyor. ABD egemen seçkinleri, zaten, Moskova’daki mevcut yönetimin ve onun eski Sovyetler

Birliği'nden devraldığı askeri g¼ç kalıntısını elde tutmasının, ABD'nin Doğu Avrupa'da, Orta Asya'da ve Ortadoğu'da denetimsiz g¼ç uygulamasının önünde kabul edilemez bir engel olacağını düşünüyorlar.

21. Britanyalı emperyalist stratejist Halford Mackinder'in (1861–1948) yazıları, ABD dış politikasını formüle eden strateji ve askeri uzmanları arasında yaygın bir güncellik kazanmış durumda. Son yıllarda, çok sayıda kitapta ve akademik dergilerde yayımlanan makalelerde, Mackinder'in "merkez topraklar" ["heartland"] adını verdiği, Almanya'nın doğu sınırlarından Çin'in batı sınırına kadar uzanan bölge, Amerika Birleşik Devletleri ve onun Batı Avrupalı müttefikleri için belirleyici stratejik öneme sahip kabul ediliyor.

22. II. Dünya Savaşı öncesinde Polonya'nın sağcı otoriter önderi olan Joseph Pilsudski'nin "Intermarium" ("Denizler arası") planı gibi diğer düşünceler de yeniden canlandırılıyor. Intermarium'un amacı, Sovyetler Birliği'ni istikrarsızlaştırmak için, Baltık Denizi'nden Karadeniz'e uzanan alanda (Estonya'yı, Letonya'yı, Litvanya'yı, Polonya'yı ve Ukrayna'yı kapsayan) emperyalist-destekli sağcı bir devletler ittifakı kurmaktı. Bu teorilerin günümüzdeki savunucularından biri, 2011'de şunları yazmıştı: "Batı'nın, özellikle 'Yeni Doğu Avrupalı' Ukrayna ve Beyaz Rusya ile hem Kafkasya'daki hem de Orta Asya'daki devletlerle, 'küçük Avrasya devletleri' ile birlikte Avrasya'yla ilgilenmesi gerekiyor. Batı, bu yolla, büyük Avrasya güçlerine karşı, Rusya'nın yumuşak karın altı ile Çin'in arka kapısı arasında bir kale duvarı oluşturabilecektir." [Alexandros Petersen, *The World Island: Eurasian Geopolitics and the fate of the West*, (Santa Barbara: Praeger), syf. 114]

23. Bu tür jestratejik planlar hem Avrupa'da hem de Asya'da açıkça uygulanıyor. Rusya Doğu Avrupa'da NATO konuşlandırmaları ile karşı karşıya iken ve ABD Baltık devletleri ile Ukrayna'daki aşırı sağcı yönetimlere askeri destek sözleri verirken, Amerika'nın ve müttefiki askeri güçlerin Hint-Pasifik bölgesindeki sistematik yığınağı sürüyor. Amerikan egemen sınıfı, Pekin'deki ve Moskova'daki nükleer silah sahibi devletlerin, olabildiğince kısa süre içinde dize getirilmesi gerektiği sonucuna varmış durumda. Washington'ın hedefi, Çin'i ve Rusya'yı yarı-sömürge bağımlı devletler konumuna indirmek, "merkez topraklar"ı kontrol etmek ve dünyaya hükmetmektir.

24. Güney Asya ve Hint Okyanusu, ABD emperyalizminin Avrasya'yı ve yerküreyi kontrol etme stratejisinin son derece önemli bileşenleridir. ABD, yüzyılın başından bu yana, askeri stratejik varlığını, şimdi 15 yılı bulmuş olan

Afganistan işgalini, Hindistan ile bir “küresel stratejik ortaklık” geliştirilmesini, sürekli genişleyen askeri bağları ve Ocak 2015’te, Sri Lanka’da, Washington’a daha iyi hizmet edecek bir hükümeti başa getirmeyi amaçlayan bir yönetim değişikliğini kapsayacak şekilde, Hint Yarımadası boyunca ısrarla genişletmeye yönelmiştir. ABD, bir savaş ya da savaş krizi durumunda Çin’e ekonomik bir abluka uygulamak için deniz geçit noktalarını kullanmayı planlıyor ki bu, Hint Okyanusu üzerindeki egemenliğe bağlıdır. Bu, aynı zamanda, ABD askeri gücünün Doğu Afrika’ya ve Ortadoğu’ya yansıtılmasıdır. Son ama aynı derecede önemli olarak, Hint Okyanusu’nun kontrolünün, Washington’a Doğu Asya’yı, Ortadoğu’yu, Afrika’yı ve Avrupa’yı birbirine bağlayan deniz yolları üzerinde, ABD’li stratejist R. D. Kaplan’ın sözleriyle, “dünyanın önde gelen enerji ve devletler arası deniz ticaret yolları” üzerinde kıskaç gibi bir denetim sağladığı için çok önemli görülmesidir.

25. ABD’nin Hindistan’ı ve Güney Asya’yı kendi yağmacı stratejik emellerine bağlamaya yönelik mücadelesi, zaten patlayıcı jeopolitik, ulusal-etnik ve topluluksal çatışmalarla kaynaklı bir bölgeyi ateşliyor. ABD, en kaygı verici şekilde, Güney Asya’da bir silahlanma yarışını tetikleyerek, her ikisi de nükleer silah sahibi olan Hindistan ile Pakistan arasındaki güç dengesini bozmuştur. CSIS tarafından 2013’te yayımlanan bir rapor, Washington’ın, Güney Asya’daki saldırgan eylemlerinin kundaklayıcı etkisine yönelik ilgisizliğini örnekliyor. Rapor, Hindistan ile Pakistan arasında, on, belki de yüz milyonlarca insanın öleceği nükleer bir savaşın ABD için “ille de ciddi büyük stratejik sonuçları” olmayabileceğini ve “pekala yararları olabileceğini” belirtiyordu.

26. Amerikan emperyalizmi, küresel savaş planlamasının kumanda merkezidir ama o, bir dünya sistemi olarak kapitalizmin kontrol edilemeyen krizinin yalnızca en yoğunlaşmış ifadesidir. Aynı içsel ve dışsal çelişkiler ile karşı karşıya olan Avrupa ve Japon emperyalizmleri de, kendi egemen sınıflarının en az onunki kadar yağmacı ve gericici çıkarları peşinde koşuyorlar. Onların hepsi, dünya ekonomik ve siyasi gücünün yeniden paylaşımı uğruna şiddetli bir savaşa doğru kötüleşen süreçte kendi paylarını garantiye almak için, Amerika’nın üstesinden gelemeyecek kadar çok iş üstlenmiş olmasından yararlanmaya çalışıyor. Almanya, Amerika Birleşik Devletleri’nin bir müttefiki olarak mı kalacak; yoksa bir kez daha onun Avrupa kıtasındaki başlıca düşmanı olarak mı ortaya çıkacak? Amerika Birleşik Devletleri ile Britanya arasındaki her zaman gergin “özel ilişki” havlu atacak mı? Yaşanan küresel çatışmada emperyalist hükümetler arasında

gelecekte ortaya çıkacak gruplaşmayı kesin olarak öngörmek mümkün değil. Lenin'in I. Dünya Savaşı sırasında açıkladığı gibi, emperyalist güçler, "birbirleriyle, kendi müttefikleriyle ve kendi müttefiklerine karşı bir gizli anlaşmalar ağına düşmüşlerdir."

27. Hitler'in Üçüncü [Nazi] İmparatorluğu'nun yıkılmasından yetmiş yıl sonra, Alman egemen sınıfı, bir kez daha, kendi devletinin Avrupa'nın mutlak efendisi ve bir dünya gücü olarak kendisini göstermesini talep ediyor. Berlin, Alman halkı içindeki derinden hissedilen savaş karşıtı duyarlılıklara rağmen, çıkarlarını ileri sürmek için Ortadoğu'da ve Afrika'da askeri güç konuşlandırıyor. Nazi rejiminin savunucuları Alman emperyalist emellerinin yeniden canlanmasını haklı göstermek amacıyla tüm siyaset kurumunda, medyada ve akademi dünyasında güçlendirilirken, Berlin yeniden silahlanmaya büyük paralar akıtıyor.

28. Britanya emperyalizmi, kendi adına, ABD'nin gerilemesinde, Londra'daki bankaların ve finans kurumlarının hala önemli olan küresel operasyonlarını genişletme fırsatı görüyor. Fransa, Kuzey ve Batı Afrika'daki eski sömürgeleri üzerindeki egemenliğini yeniden elde etmeye çalışıyor. İtalya, Libya'daki etkisini yeniden kurmayı planlıyor. Bütün büyük Avrupalı güçler, geçtiğimiz yıl, görünürde ABD'nin "özel" müttefiki olan Britanya önderliğinde, Asya Altyapı Yatırım Bankası'nı kurmak için Çin ile bir araya gelerek, Washington'ı hiçe saydıklarının işaretini verdiler. Aynı zamanda, Avrupalı güçler arasındaki artan karşıtlıklar (Almanya'nın artan kendine güvenine yönelik, özellikle Britanya'daki ve Fransa'daki düşmanlık) Avrupa Birliği'ni çatlatıyor. Kıtanın kapitalist ilişkiler temelinde birleştirilebileceği hayali paramparça olmuştur. Bu yıl içinde Britanya'nın AB'den çıkması konusunda yapılacak bir referandum, AB'nin tam çöküşünü ve iki dünya savaşına yol açmış olan çözülmemiş ulusal uzlaşmazlıkların tamamının Avrupa politikasının merkezinde yeniden canlanmasını başlatabilir.

29. Japonya, Amerika Birleşik Devletleri'nin baskın olduğu bir dünya düzenine bitmez tükenmez bağlılık sözü verirken, ülkenin egemen seçkinleri, Japonya'nın bağımsız emperyalist rolü üzerine konmuş savaş sonrası sınırlamaları tanımıyor ve kendi emellerini şiddet yoluyla ileri sürmek için ordusunu güçlendiriyor. 1941'de, Asya'yı kimin kontrol edeceği sorunu, sonunda ABD ve Japon emperyalizmlerini savaşa sürüklemişti. Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda gibi daha küçük emperyalist güçler tarafından ABD emperyalizmine verilen destek, onların, bunun şimdiki durumda kendi ekonomik ve stratejik çıkarlarını

korumanın en iyi yolu olduğu biçimindeki çıkarıcı kararlarından kaynaklanmaktadır. ABD emperyalizmi, Hindistan, Brezilya, İnan ve Endonezya gibi, kendisinin II. Dünya Savaşı sonrası hesaplarında çok az yer alan devletlerin konumlarını ve askeri varlıklarını da hesaba katmaktadır.

Emperyalizm ve Kapitalizmin Çöküşü

30. Rakip ulus-devletler arasındaki gerilimler ve çatışmalar, kapitalist sistemin küresel çöküşü eliyle körüklenmektedir. Sovyetler Birliği'nin Stalinizm tarafından dağıtılmasının kapitalizmin zaferine değil, ama kapitalizmin II. Dünya Savaşı sonrası istikrarına olanak sağlamış olan son derece önemli siyasi mekanizmanın çöküşüne işaret ettiği çözümlemesini yalnızca DEUK yapmıştı. SSCB'nin 1991'de dağılması, Amerika Birleşik Devletleri'nin ekonomik gerilemesiyle ve Washington'ın büyük kapitalist devletler arasında iki dünya savaşına yol açmış olan yapısal çelişkileri barışçıl biçimde bastırma becerisinin kaçınılmaz sonu ile aynı zamana denk geldi.

31. Sovyetler Birliği'nin dağılmasını izleyen "serbest piyasa"nın nihai zaferi iddialarının tersine, geçtiğimiz 25 yıl, sonu gelmez bir krizler dizisine tanık olmuştur. 1997-98 Asya ekonomik krizini, 1998'de Rusya'nın borçlarını zamanında ödeyememesi ve [ABD merkezli] Long Term Capital Management şirketinin iflası ile internet şirketleri balonunun 2001'de patlaması izledi. Bu krizlerin doruk noktası, 2008 sonlarında Amerika Birleşik Devletleri'ndeki yüksek faizli ipotek kredilerinde yaşanan çöküş ve dünya çapındaki mali iflas oldu.

32. Son yedi yıl boyunca, dünyadaki merkez bankaları, ABD Merkez Bankası'nın önderliğinde, bankaların ve mali kurumların durumunu korumaya 12 trilyon dolardan fazla para akıttılar. Hisse senetlerinin değerleri ve süper zenginlerin serveti hızla yükselirken, üretken faaliyet, küresel borç yaklaşık 57 trilyon dolar artarken bile, durgun kalmaya devam etti. Borçlanmayı teşvik eden kurtarma politikaları eliyle korunan Çin'deki büyüme, artık, emtia fiyatlarının çökmesine yol açacak biçimde, keskin bir şekilde yavaşlıyor. Emtia ihracatına bağımlı olan Suudi Arabistan, Rusya, Güney Afrika, Brezilya ve Venezuela, hatta Kanada ve Avustralya gibi ülkeler, ekonomik durgunluğa giriyorlar.

33. Ufukta, daha yıkıcı bir mali iflas belirlemektedir. New York Times (NYT), "Şüpheli alacaklar, 2008 mali krizinden bu yana ekonomik etkinliğin üzerindeki bir engeldir" diye yazdı. Gazete, Çin'de, "sorunlu krediler 5 trilyon doları aşabilir ki bu, ülkenin yıllık ekonomik üretiminin yarısına eşit, şaşırtıcı bir rakamdır"

uyarısında bulundu. NYT, uyarısını, 2008'den beri gerçekleşen küresel ekonomik büyümenin başlıca lokomotifi olan Çin'deki "takipteki krediler" in 4,4 trilyon dolarlık maddi kayba yol açabileceğini belirterek sürdürdü. Başka uzmanlar, dünya mali sektörünün, sorunlu enerji şirketlerine sağlanmış trilyonlarca dolarlık kredinin etkisine açık bırakılması konusunda acil uyarılarda bulunuyorlar.

34. 2008 çöküşü, aynı 1929'daki Wall Street çöküşünün on yıl sonra II. Dünya Savaşı'nda patlayan jeopolitik gerilimleri harekete geçirmesinde olduğu gibi, emperyalist militarizmi canlandırmıştır. Geçtiğimiz yedi yıl boyunca, rakip ulusötesi dev şirketler arasında azalan pazar payı ve karlar üzerine sürekli tırmanan ve giderek sertleşen bir mücadeleye tanık olduk. ABD merkezli bir danışmanlık şirketi olan McKinsey Global Institute'ün kısa süre önce açıkladığı bir rapor, şirket karlılığının "altın çağ"ının, küresel durgunluk, yoğunlaşan rekabet ve işçi sınıfının daha yüksek ücret talepleri bileşiminden dolayı sona ermesi konusundaki Amerikan kaygılarını ifade ediyor. McKinsey, karların 1980 ile 2013 yılları arasında dünya gayrisafi hasılasının yüzde 7,6'sından yüzde 10'una yükseldiğini; bununla birlikte, koşulların gelecek on yıl içinde köklü bir şekilde değişeceğini vurguluyor. Yerleşik şirketler, giderek daha fazla, "yükselen piyasalar" da, özellikle Çin'de kurulu şirketlerden gelen meydan okumalar ile karşılaşılıyorlar. İşçi sınıfı içindeki direnişin artması, işgücü maliyetlerinde on yıllardır yaşanan gerilemeyi etkiliyor. McKinsey'in raporu, "Dünyanın dört bir yanındaki hükümetler, bu hızla değişen ortamda devam edebilecek bir karşılaştırmalı üstünlük geliştirmenin ne anlama geldiği konusunda yeni sorularla karşılaşacaklar." sonucuna varıyor. Egemen sınıf, askeri gücü, "karşılaştırmalı üstünlük" elde etmenin bir aracı olarak görmektedir.

Emperyalizm, Tekel ve Mali Oligarşi

35. 2016 yılı, Vladimir Lenin'in, I. Dünya Savaşı katliamının ortasında kaleme almış olduğu emperyalizm üzerine en önemli yazılarının 100. yıldönümüne işaret ediyor. Lenin, emperyalizmin basitçe bir politika değil ama dünya kapitalizmin gelişmesindeki özel bir aşama olduğunu açıklamıştı. "Emperyalizm, tekeli kapitalizmdir; asalak ya da çürüyen kapitalizm, can çekişen kapitalizmdir." Lenin, onun, "serbest rekabetin yerini tekelin alması" ve "tüm dünya pazarına hakim olan ve onu –savaş yeniden paylaşırana kadar- 'barışçıl' yolla kendi aralarında bölüşen" dev kartellerin ve bankaların ekonomi üzerinde hakimiyet kurması ile nitelendiğini vurgulamıştı. Lenin, emperyalizmin, "özgürlük değil egemenlik peşinde koşan" mali sermayenin diktatörlüğü olduğunu yazdı.

36. Lenin'in eserleri, geçtiğimiz yüzyıl boyunca katlanarak gelişmiş olan bir sürecin ilk aşamasında yazılmıştı. Kapitalist üretimin küreselleşmesi ile birlikte, dünyanın dört bir yanında işçilerin emeğini sömüren çok geniş üretim ağları ve tedarik zincirleri oluşturan ulusötesi şirketler, tüm gezegene egemen olma noktasına geldiler. Mali sermayenin diktatörlüğü devasa boyutlara ulaşmıştır. Swiss Federal Institute of Technology [İsviçre Federal Teknoloji Enstitüsü] tarafından 2011 yılında yapılan bir araştırma, önde gelen 43.060 ulusötesi şirketin yalnızca 1.318'inin, toplam küresel gelirlerin yüzde 60'ını temsil eden dünyanın en büyük sanayi firmalarına sahip olduğunu ortaya koydu. Bu şirketlerin yalnızca 147'si (bunların ezici çoğunluğu, merkezleri ABD'de, Batı Avrupa'da ve Japonya'da olan dev bankalar ve yatırım fonlarıdır) ağıdaki toplam servetin yüzde 40'ını kontrol ediyordu.

37. Şirketlerin yoğunlaşması süreci, 2008 ekonomik krizinden bu yana yalnızca şiddetlenmiştir. Şirketler kendilerini bir birleşmeler ve şirket alımları dalgasına kaptırmış durumdadır. 2015 yılı, birleşik değeri 4,9 trilyon dolara ulaşan bu tür birleşmelerde bir rekordu. Bir önceki rekor, 4,6 trilyon dolar ile 2007'de yaşanmıştı.

38. Lenin, kapitalizm altında, "mali sermayenin bütün sermaye biçimleri üzerindeki üstünlüğü, rantçının ve mali oligarşinin hakimiyeti demektir; bu, az sayıda 'güçlü' devletin bütün diğerleri arasında ön plana çıkması anlamına gelir." diye yazmıştı. Finansallaşma ve "rantçı" vurguncunun toplumsal ve ekonomik yaşamın tüm alanları üzerindeki egemenliği eğilimi, hiçbir yerde Amerika Birleşik Devletleri'nde olduğundan daha geniş boyutlar edinmemiştir. 1980 yılında, ABD şirket karlarının yalnızca yüzde 6'sı mali sektöre akarken, bugün bu oran, yüzde 40'ın üzerindedir.

39. Dünya nüfusunun son derece küçük bir azınlığının sahip olduğu servetin miktarı, insanın kavrayışına meydan okumaktadır. Şu anda, en zengin 62 kişi, dünya toplumunun alttaki yüzde 50'sinden ya da 3,7 milyar insandan daha fazla servete sahip. Amerika Birleşik Devletleri'nde, en zengin yüzde 0,1'lik kesimin toplam servetten aldığı payın 2007'deki yüzde 17'den 2012'de yüzde 22'ye çıktığı; aynı süreçte, ortalama bir hanehalkı gelirinin yüzde 12 azaldığı "ekonomik canlanma", yalnızca kapitalist sınıfa yarar sağlamıştır. Bu yıl, dünya nüfusunun en zengin yüzde 1'inin, geride kalan yüzde 99'dan daha fazla serveti kontrol edeceği tahmin ediliyor.

40. Militarizme dönüş, toplumsal eşitsizliği ve sınıfsal gerilimleri büyük ölçüde arttırmıştır. Askeri harcamalardaki bitmek bilmez artışlar, doğrudan doğruya işçilerin sosyal hakları pahasına finanse edilmektedir. Küresel askeri harcamalar, şimdiden 1,7 trilyon doları aşmış durumda ki bunun 600 milyar dolardan fazlası tek başına Amerikan devleti tarafından hesapsızca tüketilmiştir.

İşçi Sınıfı ve Emperyalizme Karşı Mücadele

41. Kapitalist ulus-devlet sisteminin krizi, iki uzlaşmaz perspektife yol açmaktadır. Emperyalizm, kapitalist ulus-devlet sisteminde içsel olan ekonomik ve jeostratejik çıkar çatışmasının üstesinden, baskın bir dünya gücünün bütün rakipleri üzerindeki zaferi yoluyla gelmeye çalışıyor. Emperyalist jeostratejik hesapların amacı budur ve bunun kaçınılmaz ürünü küresel savaştır.

42. Kapitalist sınıfın jeopolitikasına karşı, bütün bir ulus-devlet sistemine son verilmesi ve eşitlik ve bilimsel planlama üzerine kurulu küresel bir ekonominin kurulması anlamına gelen dünya sosyalist devriminin nesnel olarak kitlesel temelini oluşturan toplumsal güç, uluslararası işçi sınıfıdır. Emperyalizm, kapitalist düzeni savaş yoluyla kurtarmaya çalışıyor. İşçi sınıfı, küresel krizi toplumsal devrim yoluyla çözmeyi amaçlamaktadır. Devrimci partinin stratejisi, emperyalist ulus-devlet jeopolitiğinin yadsınması olarak gelişir. Devrimci parti, Troçki'nin açıklamış olduğu gibi, "savaş haritasını değil ama sınıf mücadelesi haritasını" izler.

43. Kapitalizm, Marx'ın belirttiği gibi, kendi mezar kazıcısını yaratmaktadır. Üretimin, kapitalizmin krizini yoğunlaştırmış olan küreselleşmesi, uluslararası işçi sınıfının büyüklüğünde devasa bir artışa yol açmıştır. Dünya işgücü, 1980'den 2010'a kadar 1,2 milyar artarak, yalnızca Çin'deki ve Hindistan'daki 500 milyon yeni işçiyi içerecek şekilde, yaklaşık 2,9 milyara ulaşmıştır. İşçi sınıfının büyümesi, yalnızca Asya'daki, Latin Amerika'daki ve Afrika'daki yüz milyonlarca yeni işçiyi değil; aynı zamanda, emperyalist ülkelerdeki nüfusun proleterleşmiş olan geniş kesimlerini de kapsamaktadır. Bütün yerküre, üretim araçlarına sahip olan ve onları kontrol eden küçük bir tabaka ile emek gücünü piyasada satmaya zorlanan ezici çoğunluk arasında giderek daha fazla bölünmektedir.

44. İşçi sınıfı, kaçınılmaz şekilde devrimci boyutlar edinecek mücadelelere sokuluyor. Egemen sınıflar, her yerde, kendi konumlarını, "sığınak"ları ulus-devletlerdeki işçilerden kitlesel işsizlik, kemer sıkma ve yaşam standartlarının tahrip edilmesi biçiminde sonu gelmez "özveriler" elde ederek savunmaya

girişmiş durumdadır. Tüm bir genç kuşak gelecekte yoksun bırakılıyor. Başlıca toplumsal altyapılar çöker, yoksulluk artar ve karmaşık çevresel sorunlar yanıtsız bırakılırken, geniş kaynaklar askeri harcamalarda heba ediliyor.

45. On yıllar boyunca artmış olan toplumsal gerilimlerin yüzeye doğru çıkmakta olduğunun açık işaretleri söz konusu. Mısır'da 2011'de ortaya çıkan kitlesel işçi ve gençlik hareketi, uluslararası işçi sınıfının devrimci mücadelelerinde yeni bir dönemin başlangıcına işaret ediyordu. Onu, Avrupa'daki kemer sıkma karşıtı protestolardan Çin'deki, Rusya'daki ve Güney Afrika'daki grevlerin artmasına, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki otomotiv işçileri ve diğer işçi kesimleri arasındaki isyancı duygulara kadar, bir ülkeden diğerine, eşitsizliğe ve şirket sömürüsüne karşı işçi sınıfı muhalefetinin güçlü kanıtları izledi.

Emperyalizmin Sahte Sol Temsilcileri

46. İşçi sınıfı ve gençlik içinde, savaşa karşı uluslararası ölçekte derin bir muhalefet var. 2003 yılında, Bush yönetimi yalanlar temelinde Irak'ı istilaya hazırlandığında, dünyanın dört bir yanında milyonlarca insanın katıldığı kitlesel gösteriler düzenlenmişti. O duyarlılık ortadan kalkmış değil. O halde, geçtiğimiz on yıl boyunca, savaşa karşı her türlü protesto biçiminin bastırılmış olması gerçeğinin açıklaması ne?

47. Yanıt, hileli bir şekilde "sol" kılığına girmiş olanların kapitalizm ve emperyalizm yanlısı politikalarında yatmaktadır. Vietnam Savaşı dönemindeki savaş karşıtı hareket büyük ölçüde orta sınıfın radikalleşmiş kesimlerine dayanıyordu. Bu kesimler, geçtiğimiz kırk yıl boyunca köklü bir toplumsal ve siyasi dönüşümden geçmişlerdir. Hisse senedi değerlerindeki büyük artış (buna, işçilere sürekli olarak dayatılan ücret ve yan ödeme ödümleri, sömürünün yoğunlaşması ve işçi sınıfından giderek daha fazla artı-değer çıkartılması yoluyla olanak sağlandı), orta sınıfın ayrıcalıklı bir kesiminin, kariyerlerinin başlangıcında hayal bile edemedikleri bir servete ulaşmasını sağladı. Hisse senedi piyasasındaki uzun süreli hızlı büyüme, emperyalizmin üst-orta sınıfın kimi kesimlerinden yeni ve adanmış taraftarlar toplamasını mümkün kıldı. Bu güçler ve onların çıkarlarını ifade eden siyasi örgütler, yalnızca savaş karşıtı muhalefeti ezmek için değil ama aynı zamanda emperyalizmin yağmacı operasyonlarını haklı göstermek için de ellerinden geleni yapmışlardır.

48. Sahte sol örgütlerin ve onların dostlarının özel siyasi işlevi, Amerika Birleşik Devletleri'nin ve müttefiklerinin -Balkanlar'daki, Libya'daki ya da Suriye'deki

müdahaleleri gerekçelendirmeye yönelik- yalanlarını, düzmece “insan hakları” iddiaları ile örtbas etmektir. Sahte solun önderleri, Pentagon tarafından planlanmış şu ya da bu “Koruma Sorumluluğu” (“R2P”) operasyonunu engellemekten dolayı, “tepkisel emperyalizm karşıtlığı” nı suçluyorlar. Sahte solun Gilbert Achcar gibi önde gelen önderleri, emperyalist strateji oturumlarına katılacak denli ileri gidiyor. Kendi tanıtımını yapan Profesör Juan Cole, açıkça, Libya’da emperyalizm için asker olarak hizmet etmeyi öneriyor. Küçük-burjuva akademisyenlerin, dini önderlerin ve emperyalizmin çeşitli maşalarının kendi hükümetlerinin canice faaliyetlerini haklı göstermek için sinik bir şekilde manevi ve ahlaki yüce gönüllülüğe başvurmasında yeni bir şey bulunmuyor. Emperyalizmin liberal eleştirmeni John A. Hobson, uzun bir süre önce, 20. yüzyılın başlarında, iğneleyici bir şekilde, “kişinin yalanının” istilaları ve ilhakları örtbas etmedeki rolüne dikkat çekmişti. Hobson, bu tür yalanların bir sonucu olarak “ulusun manevi değeri alçaltılır.” diye yazmıştı.

49. Pentagon stratejistleri ile ittifaklarına bir tür teorik ve siyasi meşruluk kazandırmaya çalışan geniş bir sahte sol örgütler yığını, Rusya’nın ve Çin’in “emperyalist” güçler olduklarını iddia ediyorlar. Bu tanımlama, Rusya ile Çin’in yalnızca 25 yıl içinde bürokratik olarak yozlaşmış işçi devletleri olmaktan çıkıp emperyalist güçlere dönüştüğü tarihsel süreci açıklamaya yönelik hemen hiçbir girişimde bulunmaksızın, boşluktan çekilip çıkartılmıştır.

50. Sadece Pekin’deki ya da Moskova’daki yönetimlere yönelik siyasi muhalefetin ifade edilmesi konusu olsaydı, “emperyalist” sıfatını kullanmak gerekmezdi. Dördüncü Enternasyonal’in Uluslararası Komitesi, Rusya’daki ve Çin’deki kapitalist devletlerin, dünya sosyalist devriminin asli bir unsuru olarak işçi sınıfı tarafından devrilmesi çağrısı yapmaktadır. DEUK, iki devletin de, Stalinizmin 20. yüzyılın sosyalist devrimlerine ihanetinin ve sonunda kapitalizmi restore etmesinin ürünü olduğunu açıklamıştır. Rus hükümeti, Stalinist bürokrasinin Sovyet devletini parçalamasından ve ulusallaştırılmış mülkiyet ilişkilerini ortadan kaldırmasından sonra ondan ortaya çıkmış olan oligarkların temsilcisidir. Onun “Büyük Rus” milliyetçiliğini yükseltmesi, bizzat, Marksizmin enternasyonalist programının şiddetli ve karşı-devrimci bir inkarı olan Stalinizmin en uç sonucudur. Çin Komünist Partisi yönetimi ise, 1980’lerden başlayarak gelişmiş ve Çinli kitlelerin şirketler tarafından sömürsünü mümkün kılarak zenginleşmiş olan kapitalist seçkinleri ve polis devleti bürokrasisini temsil etmektedir.

51. Çin'e ve Rusya'ya ilişkin tanımlara "emperyalist" sözcüğünü ekleyerek hangi siyasi amaca hizmet edildiğini sormak gerekiyor. Bu, pratik siyaset açısından son derece belirli işlevlere hizmet etmektedir. İlk olarak, Amerikan, Avrupa ve Japon emperyalizminin asli ve kesin karşı-devrimci küresel rolünü göreceleştirmekte ve dolayısıyla küçültmektedir. Bu, sahte solun Esad yönetiminin Rusya tarafından desteklendiği Suriye'deki gibi rejim değişikliği operasyonlarında Amerika Birleşik Devletleri ile aktif işbirliğini kolaylaştırmaktadır. İkinci ve çok daha önemlisi, Rusya'nın ve Çin'in emperyalist (ve böylece, dolaylı olarak etnik, ulusal, dilsel ve dinsel azınlıkları ezen sömürgeci bir güç) olarak adlandırılması, sahte solun mevcut devletlerin sınırları içindeki emperyalist destekli "ulusal kurtuluş" ayaklanmalarına ve "renkli devrimler"e desteğini onaylamaktadır.

52. Emperyalizme dışarıda verilen destek, mali aristokrasinin içerideki talimatlarına yönelik destek ile örtüşmektedir. Yunanistan'da Syriza'nın ("Radikal Sol Koalisyon") 2015'te iktidara gelmesi ve karşı olduğunu iddia ettiği kemer sıkma politikalarını benimsemeye sergilediği olağanüstü hız, sahte solun doğasını ve rolünü uluslararası ölçekte teşhir etti. Aynı rol, Almanya'daki Sol Parti, Fransa'daki Yeni Anti-Kapitalist Parti, Britanya'daki Sosyalist İşçi Partisi ve ABD'deki Uluslararası Sosyalist Örgüt ile Sosyalist Alternatif tarafından oynanmaktadır. Bu örgütlerin amacı, gerek Britanya'da Jeremy Corbyn'in İşçi Partisi kampanyasını gerekse de ABD'de Bernie Sanders'ın Demokratik Parti kampanyasını destekleyerek, işçi sınıfının bağımsız siyasi seferberliğini engellemektir. Irk, cinsiyet ve cinsel yönelim kimlik politikalarına verdikleri sürekli destek, onların, üzerinden akademik çevreler, meslek grupları, sendikalar ve devlet bürokrasisi içinde ayrıcalıklı konumlara ve yüksek gelirlere ulaştıkları araçlardır. Onlar, binlerce iplik ile mali aristokrasinin kuyruğuna bağlılar ve işçi sınıfına son derece düşmanlar.

Dördüncü Enternasyonal'in Uluslararası Komitesi'ni İnşa Edin!

53. 1917 Ekim Devrimi'nin yüzüncü yıldönümüne yaklaşıyoruz. Dünya tarihinde çığır açan bu olay (ilk sosyalist devrim ve bir işçi devletinin kurulması), birinci emperyalist dünya savaşına uzlaşmaz bir şekilde karşı çıkmış olan Lenin ve Troçki önderliğindeki Marksist enternasyonalistler tarafından hazırlanmıştı. Stalinist bürokrasinin Ekim Devrimi'nin enternasyonalist programına ve ilkelerine daha sonraki ihaneti, sonunda Sovyetler Birliği'nin dağılmasına yol açtı. Ama SSCB'nin trajik sonuna rağmen, kökü kazınamaz üç tarihsel gerçek varlığını sürdürüyor. İlk olarak, 1917 Ekim Devrimi, işçi sınıfının devrimci rolüne ve devrimci parti

tarafından sağlanan bilinçli perspektife ve önderliğe olan gereksinime ilişkin Marksist değerlendirmeyi doğrulamıştır. İkinci olarak, Troçkist hareket tarafından Sovyetler Birliği'nin hem içinde hem de dışında verilmiş olan mücadele, Stalinist rejimin bürokratik yozlaşmasına, sosyalist ve enternasyonalist bir program temelinde devrimci bir alternatifin var olduğunu göstermiştir. Sovyetler Birliği'nin dağılması kaçınılmaz değildi. Üçüncüsü, kapitalizmin, 1914'te dünya savaşına ve 1917'de sosyalist devrime yol açan temel ekonomik, toplumsal ve jeopolitik çelişkilerinin üstesinden gelinmiş değildir.

54. Geçtiğimiz yüzyıl boşuna yaşanmadı. Dünyanın dört bir yanındaki işçilerin ve gençlerin bilinci, onlarca yıllık bitmek bilmez savaşlardan ve krizlerden ciddi biçimde etkilenmiştir. Gerileyen yaşam standartlarına, sosyal yardımlara yönelik saldırılara, artan toplumsal eşitsizliğe ve "terörle mücadele" bahanesiyle demokratik hakların ortadan kaldırılmasına karşı mücadele yönünde artan bir eğilim söz konusudur. Kritik görev, bu mücadelelere, bir bütün olarak kapitalizmin, en tehlikeli ifadesini emperyalist savaş yöneliminde bulan krizine ilişkin bir kavrayış kazandırmaktır. İşçi sınıfı içinde, birbirinden bağımsız mücadeleleri birleştirebilecek ve tüm sosyo-ekonomik düzenin sosyalist devrim yoluyla devrilmesinin temellerini atabilecek siyasi bir önderliği geliştirmek gerekmektedir.

55. Dünya ekonomisi ve politikası yeni bir aşamaya girmiş durumda. Doğru Avrupa'da kapitalizmin restorasyonu ile açılmış ve Stalinistlerin SSCB'yi dağıtmasıyla doruk noktasına ulaşmış olan kapitalist zafer gösterileri dönemi sona ermiştir. Egemen sınıfın asalakça servetini sağlama almış olan vurguncu iskambil kule çöküyor. Borsa değerlerinin düşmesi yalnızca hisse senedi portföylerinin hacmini düşürmüyor; kapitalizm yanlısı teorisyenlerin ve siyasi liderlerin ünlerini ve güvenilirliklerini de paramparça ediyor.

56. Egemen seçkinlerin şaşkınlığına ve korkusuna karşı, gençliğin ve işçilerin gelişen siyasi radikalleşmesi, hızla sosyalist bir yönelim ediniyor. Sosyalizme doğru bu ilksel içgüdüsel dürtüyü siyasi olarak gelişmiş devrimci bilinç ile bir tutmak bütünüyle yanlış olacaktır. Ama -kapitalist adaletsizliğe karşı kitlesel öfkenin başlangıç düzeyindeki ifadelerinden kapitalizmin yıkılması ve onun yerini dünya sosyalizminin alması gereğinin kavranmasına giden- siyasi gelişme süreci işliyor.

57. Siyasi hoşnutsuzluğun ilk yararlanıcıları olarak ortaya çıkan siyasi partiler ve kişiler, küresel kriz eliyle harekete geçirilmiş olan muazzam toplumsal güçlere

yenik düşeceklerdir. Ocak 2015'te herkesçe alkışlanan, aynı yılın Temmuz ayında ise aşağılanan Syriza'nın ve önderi Tsipras'ın yazgısı, diğer siyasi şarlatanların ve göz boyayıcıların başına gelecektir. Ancak pasif bir şekilde beklemek ve gelişmelerin hainleri teşhir etmesine izin vermek yetmez. İşçi sınıfının karşı karşıya olduğu görevlerin üstesinden gelebilecek gerçek devrimci partinin inşasına girişmek gerekmektedir.

58. Dördüncü Enternasyonal'in Uluslararası Komitesi'nin siyasi görevi budur. Bütün siyasi düşmanlarımız Uluslararası Komite'yi "sekte" olarak suçluyor. Bu sıfat, küçük-burjuva oportünistler ve her türden siyasi hainler (liberaller, sosyal demokrat ve işçici kariyeristler, sendika görevlileri, sahte solcular, kendi gölgelerinden korkan reformistler vb.) tarafından onlarca yıldır Marksistlere karşı kullanılmaktadır. Onlar, "sekte" derken, aslında, sosyalist ilkelere bağlılığı, egemen sınıf ile siyasi ittifaklara girmeyi reddetmeyi ve uluslararası işçi sınıfının siyasi bağımsızlığı uğruna mücadelede uzlaşmaz olmayı kastetmektedirler. Troçki, bu tür suçlamalara aşınaydı. O, şunları yazmıştı:

Stalinistler, Sosyal Demokratlar, burjuva liberaller ve faşistler, daha bugünden, Dördüncü Enternasyonal'den haklı olarak nefret ediyorlar... O, burjuvazinin sözünden çıkmayan bütün siyasi gruplaşmalara karşı uzlaşmaz biçimde mücadele ediyor. Onun görevi, kapitalizmin egemenliğinin ortadan kaldırılmasıdır. Hedefi, sosyalizmdir. Yöntemi, proleter devrimdir. [Kapitalizmin Can Çekişmesi ve Dördüncü Enternasyonal'in Görevleri, (Geçiş Programı)]

59. Dördüncü Enternasyonal'in Uluslararası Komitesi, bu açıklamada sunulan çözümlemenin en geniş şekilde tartışılması için çağrı yapar. Dünya Sosyalist Web Sitesi'nin on binlerce okurunu, onu incelemeye ve en yaygın şekilde dağıtmaya çağırıyoruz. Bu açıklamada sunulan ilkelerin, yeni bir uluslararası savaş karşıtı hareketin inşasının temeli işlevi görmesinde ısrar ediyoruz. Bu ilkeler, yinelensek, şunlardır:

* Savaşa karşı mücadele, nüfusun bütün ilerici unsurlarını kendi arkasında birleştiren, toplumdaki büyük devrimci güç işçi sınıfı üzerinde yükselmelidir.

* Mali sermayenin diktatörlüğüne ve militarizm ile savaşın temel nedeni olan ekonomik sisteme son verme uğruna mücadele etmeksizin savaşa karşı ciddi bir mücadele söz konusu olamayacağı için, yeni savaş karşıtı hareket, kapitalizm karşıtı ve sosyalist olmak zorundadır.

* Dolayısıyla, yeni savaş karşıtı hareket, zorunlu olarak, kapitalist sınıfın bütün siyasi partilerinden ve örgütlerinden bütünüyle ve tartışmasız biçimde bağımsız ve onlara düşman olmalıdır.

* Yeni savaş karşıtı hareket, her şeyden önce uluslararası olmalı, işçi sınıfının muazzam gücünü emperyalizme karşı birleşik küresel bir mücadelede harekete geçirmelidir.

60. Mevcut dünya durumundan kaynaklanan büyük tarihsel sorular şu şekilde formüle edilebilir: Dünya kapitalist sisteminin krizi nasıl çözülecek? Sistemi harabeye çeviren çelişkiler dünya savaşıyla mı yoksa dünya sosyalist devrimiyle mi sonuçlanacak? Gelecek, faşizme, nükleer savaşa ve kaçınılmaz olarak barbarlığa mı sürüklenecek? Yoksa uluslararası işçi sınıfı devrim yolunu tutacak, kapitalist sistemi yıkacak ve ardından dünyayı sosyalist temellerde yeniden inşa mı edecek? İnsanlığın karşı karşıya olduğu gerçek seçenekler bunlardır.

61. Dördüncü Enternasyonal'in Uluslararası Komitesi ve onun şubeleri, savaşa karşı uluslararası kitlesel bir hareketin inşasına olan acil gereksinimin farkında olan siyasi eğilimler ve bireyler ile bu açıklamada ileri sürülen ilkeler temelinde kardeşçe tartışmayı memnuniyetle karşılar.

- Uluslararası işçi sınıfının birliği için!
- Demokratik hakları savunun!
- Eşitlik ve sosyalizm için!
- Emperyalist dünya savaşına doğru gidişi Dünya Sosyalist Devrimi programı ile durdurun!
- Dünya Sosyalist Web Sitesi'nin okur çevresini genişletin!
- Yeni işçi ve gençlik kuşağını devrimci sosyalist enternasyonalizmin ilkeleriyle eğitin!
- Dördüncü Enternasyonal'in Uluslararası Komitesi'nin yeni şubelerini inşa edin!